

Голяченко Я. Г.
студентки 45 групи
ННІ педагогіки,
наук. керівник: доц.
Тарнавська Н.П.

Ігрове навчання дітей дошкільного віку елементарній математиці.

Дитина дуже багато може засвоїти в перші роки життя. Період дошкільного дитинства щодо всього життя людини недовгий, але дуже насичений пізнанням. Великий потік інформації, який обрушує на маленьку людину навколишнє життя. На багато питань він знаходить відповідь, йдучи шляхом проб і помилок, осягаючи закономірності [3].

Щоб дитина навчалася в повну силу своїх здібностей, потрібно намагатися викликати в неї бажання до навчання, до знань, допомогти дитині повірити в себе, у свої здібності.

Психолого-педагогічні дослідження, що проводяться неодноразово, показали, що у дитини можуть бути сформовані досить складні форми аналізу і синтезу властивостей сприймання об'єктів, зіставлення і узагальнення спостережуваних явищ, розуміння найпростіших зв'язків і їх взаємозалежностей. Джерелом пізнання дошкільника є чуттєвий та інтелектуальний досвід, але слід зазначити, що такий досвід може бути об'ємним, але не впорядкованим, неорганізованим. Направити його в потрібне русло покликаний педагог, який не тільки знає, чому вчити дитину, але і як навчати, щоб навчання було розвиваючим. Тому потреби нинішнього часу вимагають від вихователя перебудови в змісті і формах роботи з дітьми, творчих зусиль, пошуку нових підходів до кожної дитини з урахуванням її рівня розвитку, особливості нервової системи і здатності до засвоєння знань, активного використання наукових досягнень у галузі педагогіки і психології [4].

Мета статті: вивчення актуальності використання ігрових прийомів при формуванні елементарних математичних уявлень у дошкільників.

Гра - це не тільки задоволення і радість для дитини, що саме по собі дуже важливо, з її допомогою можна розвивати увагу, пам'ять, мислення, уяву малюка. Граючи, дитина може здобувати, нові знання, вміння, навички, розвивати здібності, часом не здогадуючись про це [1].

Ігрове навчання - це форма навчального процесу в умовних ситуаціях, спрямована на відтворення і засвоєння суспільного досвіду у всіх його проявах: знаннях, навичках, уміннях, емоційно-оціночної діяльності.

Методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку пройшла тривалий шлях свого розвитку. У XVII - XIX ст. питання змісту і методів навчання дітей дошкільного віку арифметиці і формування уявлень про розміри, заходи вимірювання, часі і просторі знайшли відображення в передових педагогічних системах виховання, розроблених Я. А. Коменським, І. Г. Песталоцці, К. Д. Ушинським, Л. М. Толстим і ін. Сучасниками методики математичного розвитку є такі вчені як Р.Л. Березина, З. А. Михайлова, Р. Л. Ріхтерман, А. А. Столяр, А. С. Метліна та ін.

Діти дошкільного віку проявляють спонтанний інтерес до математичних категорій: кількість, форма, час, простір, які допомагають їм краще орієнтуватися в речах і ситуаціях, упорядковувати і зв'язувати їх один з одним, сприяють формуванню понять. Дошкільні навчальні заклади т враховують цей інтерес і намагаються розширити знання дітей у цій галузі. Однак знайомство зі змістом цих понять і формуванням елементарних математичних уявлень найчастіше, викликають у дітей труднощі. Методика формування елементарних математичних уявлень в дітей постійно розвивається, вдосконалюється і збагачується результатами наукових досліджень і передового педагогічного досвіду.

В даний час завдяки зусиллям вчених і практиків створена, успішно функціонує і вдосконалюється науково-обгрунтована методична система з розвитку математичних уявлень у дітей. Її основні елементи - мета, зміст, методи, засоби і форми організації роботи - найтіснішим чином пов'язані між собою і взаємообумовлюють один одного.

Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкільля» спрямована на розвиток і формування математичних уявлень і здібностей, логічного мислення, розумової активності, кмітливості, тобто уміння робити найпростіші узагальнення, порівняння, висновки, доводити правильність тих чи інших суджень, користуватися граматично правильними зворотами [4].

У математичній підготовці дошкільників поряд з навчанням дітей рахунку, розвитком уявлень про кількість і числі в межах першого десятка, поділу предметів на рівні частини велика увага приділяється операціям з наочно представленими множинами, проведенню вимірювань за допомогою умовних мірок, визначення обсягу сипучих і рідких тіл, розвитку окоміру дітей, їх уявлень про геометричні фігури, про час, формуванню розуміння просторових відношень.

Роботу з розвитку в дітей елементарних математичних уявлень вихователь організовує на заняттях і поза ними щоденно. Математичний матеріал діти найкраще сприймають в ігровій формі, коли присутній ігровий сюжет, ігрові дії, передбачається ігровий результат. Заняття складається з декількох частин, об'єднаних однією темою. Тривалість та інтенсивність занять протягом усього року збільшується поступово. У структурі кожного заняття передбачена фізкультурна хвилинка для зняття розумового і фізичного напруження тривалістю 1-3 хвилини. Це може бути динамічна вправа з мовним супроводом або «пальчикова гімнастика», вправи для очей або вправа на релаксацію. На кожному занятті діти виконують різні види діяльності з метою закріплення у математичних знань [2].

На заняттях з математики вихователі використовують методи (словесний, наочний, ігровий) і прийоми (розповідь, бесіда, опис, вказівка і пояснення, питання дітям, відповіді дітей, зразок, показ реальних предметів, картин, дії з числовими картками, цифрами, дидактичні ігри і вправи, рухливі ігри та ін.) [1].

Комплексне використання всіх методів і прийомів, форм навчання допоможе вирішити одну з головних завдань - здійснити математичну підготовку дошкільників та вивести розвиток їх мислення на рівень, достатній для успішного засвоєння математики в школі. При організації та проведенні занять з математики необхідно завжди пам'ятати про вік дітей й індивідуальні особливості кожної дитини. Тому необхідно враховувати наступність подачі математичного матеріалу в кожній віковій групі і співвідносити її з методами і прийомами, які доцільно буде використовувати при навчанні математики [2].

Майстерність вихователів - це стимулювати, зміцнювати і розвивати пізнавальні інтереси дошкільників у процесі навчання. Це дозволяє зробити зміст математичної освіти багатого, глибокою, привабливою, а способи пізнавальної діяльності дошкільників різноманітними, творчими, продуктивними.

Використання ігор різного типу, побудованих на самому різному матеріалі, дозволить дитині підійти до відкриття нового і закріпленню вже вивченого. Гра в її специфічному змісті починається з перетворення реальної ситуації в уявну. Але це не означає, що гра відходить від реальності, в ній є реальне життя, оскільки базується вона на дитячому досвіді. Кожна організована гра має своє соціальне, навчальне, розвивальне завдання. Але основними рушійними механізмами розвитку дитячого мислення і математичних уявлень дитини є внутрішня енергетика гри, воля, фантазія дітей які грають.

Висновок. Метою нашого дослідження було вивчення проблеми використання ігрових прийомів при формуванні елементарних математичних уявлень у дошкільників. Для її досягнення ми проаналізували психолого-педагогічну літературу з проблеми дослідження, розглянули і проаналізували ігровий метод у педагогічному впливі, перевірили експериментальний вплив ігрових методів на формування елементарних математичних уявлень у дошкільників.

Необхідно відзначити, що регулярне використання на заняттях з математики системи спеціальних ігрових завдань і вправ, спрямованих на розвиток пізнавальних можливостей і здібностей, розширює математичний кругозір дошкільників, сприяє математичного розвитку, підвищує якість математичної підготовленості до школи, дозволяє дітям більш впевнено орієнтуватися в найпростіших закономірностях навколишньої їх дійсності і активніше використовувати математичні знання в повсякденному житті.

Список використаних джерел та літератури.

1. Білоус, Т.К. та ін. Організація роботи з математики в дитячому садку. / Т.К. Білоус. // Дошк. виховання, 1999, № 10.
2. Гурковська Т. Навчїть малюка гратись / Т. Гурковська//Дитячий садок (Шкільний світ) . - 2012.- №7. - с.2-4.
3. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів - К.: «Академ- видав», 2006. - 456 с., С. 310.
4. Програма розвитку дитини дошкільного віку "Українське дошкільля" / О. І. Білан, Л. М. Возна, О. Л. Максименко та ін. - Тернопіль: Мандрівець, 2013. - 264 с.